

Mökkiläisten kauppareissu

Perheeni ja kaksi sukulaisperhettä on viettänyt kesä Suonteen rannalla Sourunniemessä 40-luvun lopulta lähtien. Pisimmän rupeaman joka kesä viipty oma perheeni: kuorma-auto toi äidin ja kolme lasta kesäkuun ensimmäisenä päivänä venematkan päähän niemestämme – tietä perille ei ollut – ja sama kuorma-auto vei meidät Helsinkiin takaisin elokuun loppupäivinä.

Maitoa, kermaa ja joskus voitakin saatiin Wuurtista, munia Tyyskän Marilta pienestä mökistä Wuurtin lähellä, itse pyydettyä kalaa syötiin usein ja keski- ja loppukesällä kasvimaalta ja puutarhasta kerättiin mansikat, vadelmat, viinimarjat, karviaismarjat, perunat, porkkanat, salaattit, nauriit, retiisit, kurkut, herneet ja sipulit syötäväksi ja herkuiksi. Metsä ja suo tarjosivat myös useimpina kesinä aineksia ruokapöytään. Mutta tuikitärkeitä kahvit, sokerit, jauhot, suolat, mausteet, näkkileipä ja keksit haettiin kaupasta – karamellejä unohtamatta.

Lähin kauppa oli Ritosalon Sourunniemestä katsottuna Suonteen toiselle puolelle, metsän ja peltojen takana. Sourunniemeen oli Wuurtista vain muutaman kerran kesässä käytetty kärritie eikä ollut kyllä autojakaan eikä edes polkupyöriä. Niinpä kerran, pari kuussa kaksi tai kolme mökin emäntää ja vaihteleva määrä kansakouluikäisiä tai nuorempia lapsia laittautui päiväkahvin jälkeen kauppareissulle varustettuna puutelistoin, selkärepuin ja lukuisin kassein.

Ensin soudettiin Seppälänlahdelle Sepän-Paavon rantaan, sitten kuljettiin lapsille jännittävä matka Sepän-Paavon pihan läpi: päärakennuksen ja navetan välistä kulkevalla kujalla oli toisinaan kotieläimiä, joihin suhtautuminen oli töölöläislapselle kovinkin kaksijakoista. Joskus saattoi tulla kutsu katsomaan vastasyntyneitä karitsoja tai possuja, mikä oli myös sekä kiehtovaa että hiukan pelottavaa.

Sitten kuljettiin ensin metsän läpi lapsen mielestä hirveän pitkä matka usein lammikkoista tietä hypellen ja loikkien - ja ehkä kiukutellenkin, jos tennistossut kastuivat. Mielenkiintoisemmaksi matka muuttui, kun Uusi-Seppälän pellon viertä kuljettaessa tiesi, ettei käveltävää ollut enää paljon jäljellä, ja hyvällä onnella saattoi heinäkuussa löytää jonkun mansikankin polun reunasta.

Ritosalon kauppa 50-luvun asussaan oli ihmeitä täynnä töölöläislapselle: tuttujen sekatarvakaupan artikkeleiden lisäksi myynnissä oli kahvikuppia, rautanaulaa, köyttä, sahoja, kirveitä, kuokkia ja paljon täysin tuntemattomia kapistuksia hyllyillä, seinillä ja ulkona kaupan ja aitan välisellä pihalla. Se tärkeä karamelliosastokin kyllä löytyi. Äidin ja tätien ostoksista suurin osa punnittiin vaa'alla pusseihin ja hinnat merkittiin lyijykynällä paperille laskemista varten.

Kaikkein mielenkiintoisin tapahtuma oli joka kerta noin neljän aikaan. Mikkelistä tullut linja-auto toi postisäkin, jonka kauppias asetti oven viereen tiskille. Pihalla odottaneet kyläläisetkin siirtyivät sisälle ja avattuaan narun postisäkin suulta kauppias alkoi nostella lehtiä, kirjeitä, kortteja ja ehkä pieniä pakettejakin yksitellen säkistä huudellen vastaanottajan nimen kerrallaan: Ripatteja, Ukkosia, Kämpejä, Tyyskiä...

Paluumatka sujui lapsilta rattoisasti, kun kaiveltiin omaa Fazerin Sekalaisia -pussia ja vertailtiin, kuinka monta mitäkin lajia itsekunkin pussissa oli, – ja tietysti kiisteltiin makuasioista. Äitien osa oli rankempi: täysi reppu selässä ja painavat kassit kummassakin kädessä teki mieli päästä mahdollisimman vauhdikkaasti ainakin veneelle Sepän-Paavon rantaan. Mutta olihan kannustimena tieto, että muutaman seuraavan viikon aikana keittiön varastot riittäisivät kaikkeen tarpeelliseen ehkä kaappien kätköissä olisi joku salainen herkkukin sadepäivän tai yllätysvieraiden varalle. Ja pianpa sitä jo jaksaisi saman reissun uudelleenkin. Olihan se myös mielenkiintoista vaihtelua mökkielämän tasaisen työntäyteiseen arkeen.

